

ind, og den er senere, hver Gang der har været Leilighed dertil, paa en eller anden Maade bleven gjentaget og har egentlig aldrig faaet nogen bestemt Modsigelse navnlig fra Regjeringens Side, som har bestræbt sig for saa vidt mulig at imødekomme dem. Men, mine Herre, naar vi nu efter disse Beskræbelseer baade fra Regjeringens og Rigsdagens Side endnu efter disse 25 Mars frie Forsatning staa paa det Standpunkt, at vor Embedsmandsklasse — til Embedsmændene regner jeg selvfølgelig Bestillingsmændene, thi der er jo ikke nogen væsentlig Forskjel mellem dem — ikke er mindre talrig end for 25 Aar siden, men er langt talrigere, saa ville de Herre vist faae en Formodning om, at der i Sagens Natur ligger nogen Hindring for at gennemføre denne Lønte i det Omfang, som vi alle for længere Tid tilbage have tænkt os praktisk; det er dette, Erfaringen har lært os, at de for hele Samfundet vigtige Anliggender, som udføres ved Hjælp af Embedsmændene, ikke ville blive saa godt udførte paa anden Maade som paa denne. Derfor ville De se, at vi i Reglen, naarsomhelst vi ville tilvejebringe en Udvikling af vore Kræfter eller en Forbedring eller virkelig Fremgang i vore Samfundsforhold af større Betydning, søle wilkaarligt, at vi blive nødte til dertil at benytte Kræfter, der for Løn hellige sig til dette Formaal, og dette gjøre jo Embedsmændene. Den frivillige Ydelse af Stats tjenesten er paa sin Plads og spiller en meget stor og betydelig Rolle i vor Stat; den har ogsaa af os været anvendt ved forskellige Leiligheder, hvor man endog, vil jeg sige, er gaaet de Privates Fordringer paa ikke at blive tagne i Beslag mere end nødvendigt temmelig nær. Men ikke desto mindre viser det sig dog, at naar Samfundet skal gaa fremad, kunne vi ikke undvære Embedsmændene. Derfor tror jeg, at vi ville gjøre vel i at gjøre os dette klart, og navnlig ikke paa den Maade, hvorpaa man oftere hører det, kaste en Skygge eller Brag paa de Mænd, som udføre denne Gjerning, for saa vidt og saalænge de udføre den trofast og dygtig. — Jeg vil nu tillade mig at henlede Betragtningen paa en Sætning, som den ærede Ordfører ansøgte, og i hvilken jeg kan være enig med ham. Han omtalte det Ansvar, som paa hviler Rigsdagen ved Regtelsen af visse Bevillinger; det forekom mig, som om den ærede Ordfører ikke vilde negte, at Rigsdagen og navnlig i dette Tilfælde Folkethinget har et Ansvar i den Henseende. Han tilspøiede, at Regjeringen ogsaa har et Ansvar i den Henseende, nemlig naar den stadfæster Finantsloven. Dette tror jeg er en rigtig Betragtning; men jeg maa tillade mig dertil at sige, at saa maa den ærede Ordfører jo ogsaa erkjende, at dersom der er en eller anden Bevilling, som er bleven negtet her i Thinget, og for hvis Regtelse Regjeringen ikke mener at kunne bære Ansvaret, er det i sin Orden, at Regjeringen

følger paa lovlig Maade at skaffe sig den. Altsaa synes det mig, at netop i den Udtalelse, som den ærede Ordfører saaledes fremkom med, indeholdes for Regjeringen ligesom en Opfordring i denne Retning, som synes mig ikke at være i fuldstændig Harmoni med den ærede Ordførers Slutningsbetragtning om et Krigsbudget og et Fredsbudget.

Finantsministeren: Ved den Forhandling, vi nylig havde, skal jeg ikke negte, at jeg ved den ærede Ordførers Udtalelse blev stærkt fristet til at forandre Forhandlingens Karakter, altsaa at føre den over fra Forhandlingen om de foreliggende Vædringsforslag om Lønningsforhøielse til en mere almindelig politisk Forhandling. Jeg modstod imidlertid Fristelsen, fordi jeg troede ikke, det var nødvendigt, og uden Nødvendighed skulle i alt Fald ikke Ministrene kaste sig ind i den Art Forhandlinger. Den Udtalelse, vi idag have hørt af den ærede Ordfører, indeholder mindre Fristelse, og det er mig altsaa saameget lettere i dette Tilfælde at modstaa en saadan. Jeg maa dog sige, at hele det Billede, hvormed den ærede Ordfører vilde betegne Forholdet, forekom mig uheldigt. Efter min Opfattelse kan Forholdet mellem Regjeringen og Rigsdagen ikke paa nogen Maade eller under nogen Betingelse optages som Forholdet mellem to krigsførende Parter, og der kan altsaa ikke være Tale om Krig, Vaabenstilstand eller Fred. Ogsaa var den ærede Ordførers Udtalelse, mig uklar, forsaavidt han betegnede det foreliggende Budget som et Vaabenstilstandsbudget, der efter Omstændighederne kunde gaa over til et Krigsbudget eller et Fredsbudget. Det var mig ikke klart, hvorledes disse Overgange kunde foregaa, saameget mindre skal jeg indlade mig videre derpaa. Derimod er der en Side af Sagen, ved hvilken jeg vil gjøre en Bemærkning, fordi jeg veed, at de parlamentariske Forestillinger sidde saa fast hos Mange, at de have meget vanskeligt ved at forstaa Konsekvenserne af, at vi ikke kjende det parlamentariske Regime hertilands. Der er nu navnlig et æret Medlem fra Histed Amt (Eghjerring), som meget tydelig har viist, hvor vanskeligt han har ved at forstaa Forskjellen mellem det parlamentariske System og det konstitutionelle System og de deraf følgende forskellige Konsekvenser med Hensyn til Bevillingspørgsmaal. Jeg vil altsaa udtale et Par Ord om disse Anthyndinger af, at Bevillingerne vilde være større under andre Forhold. Det falder mig jo ikke ind at gjøre nogen absolut Indsigelse derimod. Forskjellen mellem Forholdene til den ene og den anden Tid maa jo afhænge af saa mangfoldige Omstændigheder, at det er aldeles uberegneligt, hvilken Indflydelse der gjør sig gjældende, og der er ofte i Flertallets Afstemninger og den Maade, hvorpaa Udvalget bestemmer sig, til at gjøre et eller andet Forslag, noget aldeles Uberegneligt,